از گوشه و کنار

یک کارشناس ارشد ایمنی راه هشدار داد

گرایش مردم به جاده‌های قدیمی در پی افزایش عوارض آزادراه‌ها

یک کارشناس ارشد ایمنی راه و ترافیک با هشدار نسبت به افزایش نرخ عوارض آزادراه‌ها گفت: معطلی رانندگان در صف‌های عوارضی و کمبود امکانات خدماتی از سویی و افزایش نرخ عوارض در آزادراه‌ها از سوی دیگر زمینه‌ساز افزایش گرایش مردم به استفاده از جاده‌های قدیمی است که ایمنی پایینی دارد و آمار حادثه و تصادف در آنها بالاست.

علیرضا اسماعیلی، افزود: در راه‌ها و محورهای مواصلاتی رانندگان باید در ازای سریع‌تر رسیدن، استهلاک و مصرف سوخت کمتر خودرو، ایمنی مسیر و... عوارض پرداخت کنند. اما پرسش این است که آیا در محورهای مواصلاتی کشور مانند جاده تهران-شمال چنین خدماتی به مردم عرضه می‌شود؟ این استاد دانشگاه ادامه داد: در فاز یک این جاده که از انتهای اتوبان شهید همت آغاز می‌شود کدام ویژگی و خدمات ارائه می‌شود؟ در این مسیر حتی مزیت زمان نیز برای رانندگان وجود ندارد و + وقتی راننده می‌بیند که قرار است یک تا دو ساعت در این مسیر معطل شود، محور قدیمی چالوس را انتخاب می‌کند.

ادامه جستجو برای یافتن ۵ مفقودی سیل در ۳ استان

معاون عملیات سازمان امداد و نجات جمعیت هلال احمر از پیدا شدن آخرین مفقودی سیل مزداران در فیروزکوه خبر داد. مرتضی مرادی‌پور، با بیان اینکه دو مورد مفقودی نیز در پی جاری شدن سیل در منطقه پردیس تهران گزارش شده است، گفت: عملیات جست‌وجو در مناطقی از استان تهران، لرستان و خوزستان برای یافتن ۵ مفقودی همچنان ادامه دارد.

مرگ یک کوهنورد بر اثر سقوط سنگ در دماوند

روز پنج‌شنبه یک کوهنورد بر اثر ریزش سنگ چهارتنی روی چادر اسکانش کشته شد. بنا بر گزارش‌ها تعدادی از کوهنوردان نیز مصدوم شده‌اند. داوود لشگری، سرپرست تیم امداد و نجات کوهستان رینه در این باره گفت: به دلیل بارش‌های زیاد، کل سنگ‌های دماوند سست شده و استحکامی ندارند. حتی اکنون هم امکان سقوط سنگ در بالادست وجود دارد و این نکته‌ای است که باید کوهنوردان به آن توجه کنند. دیروز همچنین حمید مساعدیان، رئیس امداد و نجات فدراسیون کوهنوردی با انتقاد از افزایش شمار کوهنوردان در دماوند، به‌رغم هشدارهای صادر شده گفت: در حال حاضر بیش از «۲۵۰۰» کوهنورد در دماوند حضور دارند که این تعداد با توجه به هشدارهای صادر شده بسیار بالاست.

مالک درخت خشک‌کن جریمه‌اش را داده بود!

در پی پخش ویدیویی در خصوص خشک شدن درختان در خیابان ولیعصر و جریمه ۱۱ میلیاردی برای مالک، ویدئویی هم از خشک شدن چند درخت در خیابان مرجان نیاوران منتشر شد که در این باره، افشین خدامی، سرپرست معاونت خدمات شهری و محیط زیست شهرداری منطقه یک تهران به ایسنا گفت: مالک ملک فوق در سال ۸۹ شروع به ساخت کرد و در سال ۹۷ عملیات ساختمانی آن پایان یافت و به دلیل تخلف صورت گرفته، از سوی کمیسیون ماده هفت باغات که تنها مرجع رسیدگی به تخلفات فضاهای سبز، قطع و خشک کردن درختان در مناطق است با مالک در همان سال برخورد قانونی شد و علاوه بر پرداخت سه میلیارد جریمه نقدی، بیش از ۷۰۰ اصله درخت نیز به شهرداری تحویل داد که در جنگل کاری‌ها کاشته شد.

مرگ ٦ تبعه افغانستان و ٤ ایرانی در نزاع خونین رفسنجان

در جریان یک نزاع در حوالی زمین‌های کشاورزی احمدآباد شور در رفسنجان، ۶ تبعه افغانستان و ۴ ایرانی کشته شدند. به گفته معاون سیاسی-امنیتی کرمان، قاتل تبعه افغانستان بوده و به گفته برادرش اعتیاد داشته و به مشکلات روحی نیز دچار بوده است. گفته شده که قاتل قبل از بازداشت اقدام به خودزنی کرده است.

سهم دانش‌آموزان مدارس دولتی از صندلی دانشگاه‌ها ۲.۵ درصد بود

رونمایی از شکاف طبقاتی آموزش در کنکور ۱۴۰۱

سعیده علیپور

ماجرا جدید نیست. کارشناسان و درستاندرکاران امر آموزش مدت‌هاست که هشدار می‌دهند. آنها سال‌هاست در خصوص گسترش افسارگسیخته مدارس غیرانتفاعی و سمپادها و انواع و اقسام مدارس پولی دیگر انتقاد می‌کنند و از افول شدید آموزش در مدارس دولتی فغان دارند. امسال اما نتیجه این هشدارها به شکلی عیان در نتایج کنکور ۱۴۰۱ رخ نشان داد و سهم ۲.۵ درصدی ۸۵ درصد از دانش‌آموزان مدارس از صندلی دانشگاه‌ها، پرده از شکاف طبقاتی ایجاد شده در نظام آموزشی کشور برداشت.

با اعلام اسامی ۴۰ نفر برتر کنکور امسال در گروه‌های آزمایشی مختلف مشخص شد که رتبه‌های برتر در تصاحب مدارس پولی است. به طوری که از میان نفرات برتر کنکور صرفا یک دانش‌آموز در مدرسه دولتی عادی تحصیل کرده است! ۲۹ نفر از مدارس استعدادهای درخشان، ۹ نفر مدارس غیرانتفاعی و یک نفر هم از مدرسه نمونه دولتی بوده‌اند! در واقع ۳۹ نفر از دانش‌آموزان رتبه‌های برتر کنکور، دانش‌آموزانی هستند که اولیای آنها از پس مدارس پرهزینه‌شان برآمده‌اند. این در حالی است که پوشش تحصیلی مدارس استعدادهای درخشان ۲ درصد، پوشش تحصیلی مدارس غیرانتفاعی ۱۲ درصد، پوشش تحصیلی مدارس نمونه دولتی ۱ درصد و پوشش تحصیلی مدارس دولتی ۸۵ درصد است.

و این موضوع از منظر کارشناسان بدان معناست که راه برای پیشرفت طبقه فرودست هر چه بیشتر بسته و شکاف آموزشی که روزگاری با تکیه بر شعار آموزش رایگان برای همه در قانون اساسی جمهوری اسلامی بر آن تاکید شده بود به شکلی جدی رنگ باخته و از سکه افتاده است.

سهم اندک مدارس دولتی در سال‌های اخیر

اما این رویه از امسال آغاز نشده است. در کنکور ۱۴۰۰ نیز از ۳۰ نفر رتبه برتر گروه‌های تجربی، ریاضی و انسانی، ۲۰ نفر دانش‌آموزان مدارس سمپاد، پنج دانش‌آموز از مدارس غیردولتی و سه دانش‌آموز از مدارس نمونه‌دولتی بودند و در میان رتبه‌های برتر کنکور، دانش‌آموزان مدارس دولتی عادی حضور نداشتند.

در کنکور سال ۹۹، رتبه هفتم گروه آزمایشی علوم ریاضی در مدرسه‌ای کاملاً دولتی درس خوانده بود و ۶۷ درصد رتبه‌های برتر برای مدارس سمپاد، ۱۸ درصد غیردولتی و ۱۰ درصد مدارس نمونه‌دولتی بودند.

در کنکور ۹۸ تمام رتبه‌های برتر از میان مدارس خاص و غیردولتی بودند و جای مدارس دولتی عادی کاملا خالی بود؛ ۷۰ درصد رتبه‌های برتر کنکور این سال در رشته‌های ریاضی، تجربی و انسانی دانش‌آموزان مدارس سمپاد بودند، سهم غیردولتی‌ها ۱۴ درصد و نمونه‌دولتی‌ها ۱۳ درصد بود.

تحقیقی که در مورد نتایج کنکور سال ۹۹ انجام شده نیز نشان می‌دهد؛ از هر ۴۰۰ دانش‌آموز تحصیل کرده در مدارس تیزهوشان، ۵۸ نفر رتبه زیر ۳۰۰۰ کسب کرده بودند که این آمار در مدارس دولتی، یک نفر در هر ۴۰۰ نفر بوده است. این در حالی است که بیش از ۷۰ درصد جمعیت دانش‌آموزان سال دوازدهم داوطلب کنکور، در مدارس دولتی درس خوانده‌اند، اما درصد موفقیت آن‌ها در کنکور برای کسب رتبه زیر ۳۰۰۰ تنها حدود ۳۰ درصد بوده است.

این روند حکایت از آن دارد با وجود تغییراتی که هر ساله در آمار و ارقام تعداد شرکت‌کنندگان و... نسبت به سال‌های قبل وجود دارد، آنچه نسبت به گذشته تغییری نداشته است، تراژدی تلخ تضعیف روز به روز مدارس دولتی و پیشتازی مدارس غیردولتی و خاص است.

ناکارآمدی مدارس دولتی از چه زمانی شروع شد؟

بسیاری معتقدند روند رو به افول مدارس دولتی در ایران با آغاز سیاست خصوصی‌سازی مدارس کلید خورد. اما برخی دیگر بر این باورند که افول مدارس دولتی منجر به گرایش بیشتر برای تاسیس مدارس غیرانتفاعی شد. برآیند این باورها هر چه باشد، باز در نتیجه که بسیاری بر آن نام «مرگ مدارس دولتی» می‌گذارند تغییری حاصل نمی‌شود.

با اعلام اسامی ۴۰ نفر برتر کنکور امسال در گروه‌های آزمایشی مختلف مشخص شد که رتبه‌های برتر در تصاحب مدارس پولی است؛ به طوری که از میان نفرات برتر کنکور صرفا یک دانش‌آموز در مدرسه دولتی عادی تحصیل کرده است!

بودجه اندک مدارس در کشور، کمبود غیرقابل تصور امکانات آموزشی، حقوق اندک معلمان و بی‌انگیزگی آنها در امر آموزش و کمبود تعداد کلاس‌های درس و شمار بالای دانش‌آموزان و ... همگی سبب شد که نه تنها مدارس خصوصی زیاد شود که مدارس شاهد و نمونه دولتی و سمپاد هم از دل همین دولتی‌ها جدا شده و با گرفتن هزینه و جداسازی دانش‌آموزان شایسته‌تر، واگن خود را از واگن سنگین مدارس دولتی عادی جدا کنند.

محمد ساجدی، کارشناس امور آموزشی در این باره می‌گوید: «می‌توان گفت که مدارس دولتی ناکارآمد شده‌اند. برای مثال دانش‌آموزان سال‌ها در مدرسه در کلاس درسی به نام زبان انگلیسی حاضر می‌شوند و آن را می‌خوانند و پاس می‌کنند، اما برای یادگیری این زبان ناچار دست به دامن کلاس‌های خصوصی و بیرون از مدرسه می‌شوند، فقط زبان انگلیسی نیست که دانش‌آموزان را روانه کلاس‌های بیرون از مدارس می‌کند، کامپیوتر هم به همین منوال است. نقاشی، هنر، کلاس‌های کنکور و.... فارغ از ناکارآمد بودن در این زمینه، مدارس از کشف و پرورش استعدادهای کودکان و نوجوانان عاجز مانده‌اند، به‌نحوی که نه تنها آن را کشف نمی‌کنند، بلکه در مواردی حتی به آن صدمه می‌زنند».

او ادامه می‌دهد: «این موضوع پیامد سیاست‌هایی است که در دو تا سه دهه گذشته در آموزش و پرورش اجرا شده و این سیاست‌ها غالبا در جهت گسترش مدارس خصوصی رخ داد؛ مدیران ما در سطوح مختلف آموزشی به دلیل مشکلات تامین منابع مالی به سمت سیاست خصوصی‌سازی حرکت کردند».

ساجدی با اشاره به بودجه اندک آموزش و پرورش می‌گوید: «وقتی شاهدیم که بودجه آموزش و پرورش با اینکه از نظر عدد و رقم افزایش داشته اما با توجه به تورم و افزایش قیمت‌های موجود، عقب‌گرد کرده است! خب مدارس هم باید حساب کار دستشان بیاید. حتی دولتی‌ها هم برای ادامه امور روزمره و تهیه امکانات حداقلی مثل پول تعمیرات و ... از اولیا پول می‌گیرند. به همین دلیل هم می‌گویم در حال حاضر تقریبا مردم هستند که هزینه آموزش و پرورش را می‌دهند. این اتفاق که در کشور ما با توجه به اهداف انقلاب اسلامی که یکی از مهم‌ترین آنها عدالت آموزشی بود، رخ داده یک فاجعه است. ما در دهه اول انقلاب عدالت آموزشی را به گواه و تایید خیلی از کارشناسان به خوبی اجرا کردیم اما بعد کم کم شکاف آموزشی و شکاف طبقاتی در آموزش و پرورش به شدت افزایش پیدا کرد».

به اعتقاد این کارشناس؛ «باید مدارس به طور یکسان امکانات داشته باشند و انواع مدرسه اصلا وجود نداشته باشد. این موضوع هم با اهداف آموزش نوین که در حال حاضر در کشورهای توسعه‌یافته در حال انجام است مطابقت دارد و هم با اصل ۳۰ قانون اساسی که اصلی مترقی است و ما ۴۰ سال پیش آن را تصویب کردیم و در حال حاضر دور زده می‌شود بیشتر هم‌خوانی دارد و به نوعی هم با این شکل از عدالت اجتماعی که امروز شاهد آن هستیم به شدت مخالفت می‌کند. باید امکانات آموزشی برای همه فرودست و متوسط جامعه هستند را از دور خارج کنند. موضوعی که بسیاری از کارشناسان معتقدند لطمات اجتماعی فراوانی بر پیکر جامعه خواهد زد و شکاف طبقاتی موجود در کشور را بیش از پیش عمیق خواهد کرد.

کاهش سهم مدارس دولتی در قبولی‌های کنکور نشان می‌دهد راه برای پیشرفت طبقه فرودست هر چه بیشتر بسته و شکاف آموزشی که روزگاری با تکیه بر شعار آموزش رایگان برای همه در قانون اساسی جمهوری اسلامی بر آن تاکید می‌شد به شکلی جدی رنگ باخته و از سکه افتاده است

همه دانش‌آموزان، چه پولدار و چه فقیر یکسان شود».

خطر دوقطبی کردن آموزش

بسیاری از کارشناسان و صاحبنظران معتقدند، آنچه امروز با آن مواجه هستیم دو قطبی مدارس دولتی و غیردولتی نیست بلکه موضوع دوقطبی آموزش پولی و غیرپولی است.

این در حالی است که این موضوع در خصوص مدارس تیزهوشان یا همان سمپاد هم به نوعی رخ نشان داد. مدارسی که در ابتدا محدود و محل جذب استعدادهای درخشانی بود که به صورت رایگان از امکانات آموزشی قابل توجه بهره‌مند می‌شدند. هر چند بسیاری این رویه را هم محل اشکال می‌دانستند اما به نظر می‌رسید که آموزش و پرورش به شکل دیگری به این مدارس می‌نگرد؛ محلی برای کسب درآمد. به طوری که تعداد این مدارس نه تنها زیاد شد که پذیرش آنها به صورت پولی درآمد. در این باره احمد نادری، عضو هیات رئیسه مجلس، معتقد است: «مدارس سمپاد امروز از فلسفه و اهداف اولیه خود دور شده و دچار نوعی انحراف شده‌اند. مهم‌ترین انحراف این مدارس این بوده که اولا پولی شده‌اند، مدارسی که برای ایجاد عدالت آموزشی شکل گرفته بودند امروز دارای انحراف شده و حتی توزیع این مدارس نیز در مراکز استان‌ها است و اختلاف کیفی مدارس سمپاد تهران با سایر استان‌ها نیز مشهود است، با چنین روشی سمپاد کاملا از هدف اصلی خود دور شده است».

نادری یادآور شد: «امروز مدارس سمپاد به سمت تبدیل شدن به یک موسسه کنکور حرکت می‌کنند و دانش‌آموزان تک ساحتی به دور از تربیت سایر وجوه در این مدارس در حال آموزش دیدن فقط برای تست زنی است».

این رویه به شکلی دیگر در مدارس نمونه‌دولتی و شاهد هم شکل گرفته است تا در کنار مدارس غیرانتفاعی، مدارس نحیف دولتی را که اغلب دانش‌آموزان آنها از اقشار فرودست و متوسط جامعه هستند را از دور خارج کنند. موضوعی که بسیاری از کارشناسان معتقدند لطمات اجتماعی فراوانی بر پیکر جامعه خواهد زد و شکاف طبقاتی موجود در کشور را بیش از پیش عمیق خواهد کرد.

یادداشت

به بهانهٔ روز خبرنگار

چراغی که با وجود تمام مشکلات هنوز روشن است

مرتضی بلوکی - کارشناس رسانه

بدون تردید نقش رسانه در جامعه، یک نقش حساس و بسیار تاثیرگذار است. رسانه رکن چهارم دموکراسی است، رکن چهارم دموکراسی بودن، یعنی دفاع از حقیقت....

آگاهی، اگاهی‌رسانی و نوشتن مقدس است، از دیدگاه قرآن کریم، کتابت و قلم، امری قدسی است و در جایگاهی بالاتر از جهان مادی قرار می‌گیرد؛ کلام خداوند بزرگ با «اقراء» آغاز می‌شود؛ خداوند فرمان خواندن می‌دهد به زن و مرد، به عموم مردم، بخوانند تا آگاه شوند و بدانند که حق و حقیقت کدام طرف ایستاده است. خداوند در قرآن کریم به قلم و هر آنچه با آن می‌نویسند، قسم یاد می‌کند؛ این قسمِ ربانی، جایگاه قلم و قلم بدستان متعهد و آگاه را در جامعه اسلامی نشان می‌دهد: «نون والقلم و ما یسطرون.»

هفدهم مرداد در تقویم ما، روز قلم و آگاهی است، روز خبرنگار؛ هفدهم مرداد روز تمام آن‌هایی است که با ابزار قلم، همان قلم مقدسی که خداوند به آن سوگند خورده، راوی دردها و رنج‌های مردم می‌شوند و بار سنگین مطالبه‌گری و آگاهی‌رسانی را بردوش می‌کشند؛ و این یکی از بزرگ‌ترین رسالت‌ها در جهان امروز است.

بدون تردید، مطالبه‌گری و نوشتن با هدف دفاع از حقوق مردم، بزرگ‌ترین وظیفه‌ی هر خبرنگار است؛ ۲۴۴ شهید خبرنگار جنگ تحمیلی، بزرگ‌ترین گواه این تعهد تاریخی است؛ خبرنگاران و عکاسانی که زیر رگبار خمپاره و گلوله‌های دشمن، رسالت بزرگِ نوشتن و ثبت در تاریخ را رها نکردند و دوربین و خودکار به دست، به خط مقدم رفتند؛ شهید سید محمد اساحاقی، شهید مفقود الاثر غلامرضا هبر، شهید حسین ضامن و ۲۴۱ نفر دیگر...

امروز هم خبرنگاران متعهد و آگاه کم نداریم؛ آن‌هایی روشنگری می‌کنند؛ باید درود فراوان فرستاد به شرافت تمام روزنامه نگاران و خبرنگارانی که به خاطر وضعیت اقتصادی و دستمزدهای کم، برخلاف میل‌شان مجبورند در دو یا حتی سه روزنامه و خبرگزاری کار کنند اما هرگز قلم‌فروشی نمی‌کنند و حقیقت را وارونه جلوه نمی‌دهند. مشکلات و کاستی‌ها بسیار است، یکی دو تا نیست اما عشق به همان قلم مقدس و آنچه با آن می‌نویسند، چراغ آگاهی را روشن نگه داشته است. از یک طرف، هزینه‌های سنگین زندگی، فراغ بال را از خبرنگاران گرفته و از سوی دیگر، بالا رفتن هزینه‌های کاغذ، چاپ، دستمزد و بیمه و انرژی و هزار و یک چیز دیگر، صاحبان رسانه و مدیران مسئول مطبوعات را در منگنه قرار داده است.

مشکلات فقط برای خبرنگاران نیست، صاحبان رسانه‌ها بیشتر و عمیق‌تر درگیرند. وقتی معادله‌ی درآمد-هزینه نمی‌خواند، یک رسانه در آستانه ورشکستگی و تعطیلی قرار می‌گیرد و کم نبوده‌اند رسانه‌هایی که در همین سال‌های اخیر برخلاف میل‌شان، تن به تعطیلی ناخواسته داده‌اند و خبرنگارانی که بناچار بیکار شده‌اند. رسانه‌ها در شرایط کنونی برای روشن نگه داشتن چراغ رسانه مجبور هستند رپورتاژ بگیرند. امروز خبرهای رپورتاژی و تبلیغات با هدف معرفی فرصت‌های شغلی و اقتصادی، یکی از راهبردهای اصلی رسانه‌هاست؛ مطبوعات چاپی و خبرگزاری‌ها از این طریق، هم اشتغال‌زایی می‌کنند و هم چراغ رسانه خود را روشن نگه می‌دارند.

بدون تردید نقش رسانه در جامعه، یک نقش حساس و بسیار تأثیرگذار است؛ رسانه رکن چهارم دموکراسی است؛ رکن چهارم دموکراسی بودن، یعنی دفاع از حقیقت؛ اما متأسفانه وقتی رسانه‌ها از سیاست‌های درست حاکمیت دفاع می‌کنند، برخی آن‌ها را محکوم به جانبداری می‌کنند و به آن‌ها لانگ حاکمیتی بودن می‌زنند. رسانه باید سمت حقیقت باید باشد بنابراین وقتی یک سیاست حاکمیتی درست و به نفع مردم است، رسانه باید جانبداری و حمایت کند و با تمام توان از سیاست درست دفاع کند، اما اگر سیاستی اشتباه بود، آنگاه رسانه باید متعهدانه در نقش مدعی‌العموم بایستد و از آن انتقاد کند. در نهایت باید بگوییم با وجود همه‌ی این مشکلات و دردها، هنوز چراغ آگاهی و آگاهی‌رسانی روشن است و اطمینان داریم که به لطف قلم بدستانِ متعهد، این چراغ همیشه روشن می‌ماند؛ امید که مسئولان و مقامات، بیشتر از همیشه کمک کنند و نگذارند این روشنایی کاستی بگیرد و رو به خاموشی رود.

در پایان روز خبرنگار را به همه خبرنگاران و اهل قلم تبریک می‌گویم؛ امیدوارم همیشه سلامت باشند و همواره با قدرت به کارشان ادامه دهند.